

«Οι φασουλήδες του Κατσιπόρα» στο θέατρο Παλαιάς Ηλεκτρικής

Στις 29 Απριλίου οι μαθητές του σχολείου μας παρακολούθησαν την παράσταση του Δ.Ο.Ε.Π.Α.Π-ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Δήμου Βόλου, «Οι Φασουλήδες του Κατσιπόρα» του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, στη σκηνή του Θεάτρου της Παλαιάς Ηλεκτρικής.

ΤΟ ΕΡΓΟ: Μια «κωμικοτραγωδία» την χαρακτηρίζει ο ίδιος ο δημιουργός της. Πρόκειται για ένα έργο με καθαρές επιρροές από την ιταλική *Commedia dell'arte*, που γράφτηκε το 1931 για κουκλοθέατρο όπου και πρωτοπαρουσιάστηκε. Το θέατρο των φασουλήδων το έφτιαξε σε νεαρή ηλικία μόνος του ο Λόρκα κατασκευάζοντας ανδρείκελα από χαρτόνι διασκεδάζοντας με αυτά κάθε είδους κοινό, από τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα μέχρι τις λαϊκές γειτονιές και το θέατρο. Το γνωστό μοτίβο της ερωτευμένης κοπέλας που αναγκάζεται να παντρευτεί έναν πλούσιο άντρα, δίνεται με ειρωνεία αλλά συγχρόνως και τρυφερότητα. Ο τρομερός σύζυγος, παίρνει μέσα στην κωμικότητά του τις τραγικές διαστάσεις του ανθρώπου που ο πλούτος δεν θα του φέρει την ευτυχία, όσο κι αν μπορεί να την αγοράσει. Στο τέλος του έργου, θα σκάσει κυριολεκτικά από το κακό του, νικημένος από τη δύναμη της αγάπης.

Οι περιπέτειες της Δόνιας Ροζίτας και του Κοκολίκου που παλεύουν με όλες τους τις δυνάμεις ενάντια στο μοχθηρό Δον Κριστομπίτα, ως μια συνέχεια της αιώνιας διαμάχης ανάμεσα στο καλό και το κακό, σαν μια ζωγραφιά πάνω στον μοναδικό καμβά της Ανδαλουσίας και διανθισμένες με υπέροχη μουσική και τραγούδια, συνθέτουν μια πραγματικά πολύ χαρούμενη και ευφάνταστη παράσταση, όχι μόνο για μικρούς, αλλά και για μεγάλους.

FEDERICO GARCIA LORCA

Ο FEDERICO GARCIA LORCA

γεννήθηκε στις 5 Ιουνίου του 1898 στο Φουέντε Βακέρος, μια μικρή αγροτική πόλη της Ανδαλουσίας, κοντά στη Γρανάδα. Αγαπούσε την περιοχή με τις «μελωδικές λεύκες και τα λυρικά της ποτάμια», όπως έλεγε και κάθε καλοκαίρι περνούσε εκεί ένα μήνα τουλάχιστον, ζώντας μέσα σε ένα φυσικό περιβάλλον που αποτελούσε την μόνιμη πηγή έμπνευσής του. Σε μια συνέντευξή του είχε δηλώσει κάποτε με αφοπλιστικό πάθος: «Η Γρανάδα με διαμόρφωσε και μ'έκανε αυτό που είμαι: ποιητή εκ γενετής- αναπόδραστα».

Στον Λόρκα άρεσαν τα λαϊκά τραγούδια αλλά και οι κλασσικοί και ρομαντικοί ποιητές. Σπούδασε κιθάρα και πιάνο, όμως απεχθανόταν το σχολείο, όπως αργότερα και το Πανεπιστήμιο. Σπούδασε Νομικά και Φιλολογία στα πανεπιστήμια της Γρανάδας και της Μαδρίτης. Αυτό ωστόσο που σημάδεψε την ποίηση και το θέατρο του, ήταν όταν είδε μικρός για πρώτη φορά έναν θίασο τσιγγάνων που έπαιζαν κουκλοθέατρο. Τότε άρχισε να στήνει κι αυτός τις δικές του παραστάσεις για μέλη της οικογένειάς του.

Ο ποιητής πήγε στη Μαδρίτη το 1919 και εγκαταστάθηκε στη Φοιτητική Κατοικία του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης, που τότε λειτουργούσε ως ανοιχτό πανεπιστήμιο, πολιτιστικό κέντρο της ισπανικής πρωτεύουσας. Εκεί, ενώθηκε με την ομάδα των συγγραφέων και καλλιτεχνών που θα αποτελούσαν τη «γενιά του '27», η οποία θα ανανέωνε την ισπανική κουλτούρα. Πολύ σύντομα θα αναγνωριζόταν ως ο σημαντικότερος νέος ποιητής της Ισπανίας.

Η ποίηση και το θέατρο του Federico Garcia Lorca, ανοίγουν μια μυστική θέα, όπου φανερώνεται η λειτουργία του έρωτα και του θανάτου. Σαν ποιητής πιστεύει στις μεταμορφώσεις των πραγμάτων και στις ανεξάντλητες προσωποποιήσεις της φύσης. Το ρόδο της «Δόνια Ροζίτα» ή *rosa multabilis* είναι το κέντρο του λορκικού ποιητικού κύκλου, συνοψίζοντας αυτές τις μεταμορφώσεις. Και ο ίδιος ο ποιητής χαρακτήριζε τον εαυτό του «στενό φίλο των ρόδων».

Το 1932 αναλαμβάνει τη διεύθυνση ενός περιοδεύοντος πανεπιστημιακού θιάσου, της Παράγκας (Barraca). Σε πόλεις και χωριά της Ισπανίας παρουσιάζει το θέατρο των Lope de Vega, Calderon, Cervantes, Tirso de Molina. Τα τρία τελευταία χρόνια της ζωής του, ολοκληρώνει τις κορυφαίες του δημιουργίες: Το Σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα, Ματωμένος Γάμος, Γέρμα, Θρήνος για τον Ιγνάθιο Σάντσεθ Μεχίας, τραγωδίες με θέμα την κοινωνική καταπίεση και έκδηλο το ανθρώπινο στοιχείο.

Στις 19 Αυγούστου του 1936, κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου, εκτελέστηκε στο φαράγγι του Βιθνάρ στα περίχωρα της Γρανάδας από ένα εκτελεστικό

απόσπασμα 12 ατόμων, αποτελούμενο από αστυνομικούς, αλλά και κρατούμενους, τους οποίους υποχρέωσαν να διαπράξουν τη δολοφονία του Λόρκα υπό την απειλή της εκτέλεσης. Οι περισσότεροι δε από αυτούς, δεν γνώριζαν καν ποιος ήταν αυτός που είχαν διαταχθεί να εκτελέσουν. Για τη δολοφονία κατηγορήθηκαν ακροδεξιόι πολιτικοί και επιχειρηματικοί κύκλοι, μέλη επιφανών οικογενειών της Γρανάδας, καθώς και κάποιοι προερχόμενοι από την άκρως συντηρητική οικογένεια του πατέρα του, οι οποίοι ήταν έξαλλοι με τον πατέρα και ως εκδίκηση σκότωσαν τον γιο. Ο τάφος του δεν βρέθηκε ποτέ.

O

Salvador Dali

έγραψε μετά το θάνατο του ποιητή: «Όμως εγώ που υπήρξα ο καλύτερος του φίλος, θα μπορούσα να βεβαιώσω μπροστά στο Θεό και μπροστά στην Ισπανία, πως ο Λόρκα, ποιητής εκατό τοις εκατό αγνός, ήταν κατά τρόπο ομοούσιο το πιο αποστολικό πλάσμα που γνώρισα.»